

11007 7671

CEDOC
DIPOSIT
E. Sira

AUIÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI **A V U I**

DISSABTE
8 DE MARÇ
DE 2003
N. 52

Naues titolacions en espòrts de montanha ena Escòla de Salardú Aguest centre public ei eth prumèr qu'impairirà aguesti ensenhaments

Carlos Barrera e Emili Pons signèren en Barcelona ua addenda ath convengut de creacion d'un Centre de Montanha

pròves d'accès dejà an estat dubèrtes". Per un aute costat, era Escòla de Tecnic Esportius qu'enquia ara auie ua capacitat maxima de 3 grops e 90 alumnes s'a vist agranida ath doble damb es naues implantacions. Cau

Actuaument era Escòla auie ua capacitat entà 3 grops e novanta alumnes

rebrembar que des deth 23 d'abriu d'est'an passat se pòden obtier es titolacions de Tecnic Esportiu d'esquí aupin, d'esquí de fons, de surf de nhèu e es de Tecnic Esportiu Superior enes madeishi ensenhaments. Es alumnes auràn d'aprovar dus nivèus entà èster Tecnic Esportiu Mejau e un tresau entà èster Tecnic Esportiu Superior. Atau madeish, cada nivèu ei despartit en quate blòcs, un comun, un especific, un complementari, atau coma es practiques corresponentes.

Redaccion
BARCELONA

Eth Conselh Generau d'Aran e eth Departament d'Ensenhament dera Generalitat de Catalonha signèren, diuendres passat, en Barcelona era addenda entara implantacion de nauai ensenhaments en centre docent public de Salardú. Aguesta addenda permet qu'era Escòla de Montanha de Salardú acreishe, en sèt, es titolacions dejà existents; quate de tecnic

mejan e tres de tecnic superior. D'aguesta manèra, a compdar d'ara s'impairirà es ensenhaments en regim especiau entà artèner es títols de Tecnic Esportiu Mejau en nauta montanha, en barrancs, en

escalada e en mieja montanha, atau coma es de Tecnic Esportius Superiors en nauta montanha, en escalada e en esquí de montanha. Segontes eth responsable deth centre, Josèp Loïs Sans, "era Escòla de

Montanha de Salardú se convertís en prumèr centre qu'impairirà còrsi damb especialitats en montanha". Es classes entà obtier aguesti nauai títols començaràn eth pròpleu mes de mai e Sans higeç qu'es

Aguesta setmana en

Era Val d'Aran aurà un inventari de toti es camins que traùssen eth parçan aranés

Es poblacions d'Arties e Garòs se premaniren en ostiu entà esvitar es lauegi

Aran aurà un inventari de camins ruraus, ramadèrs e pistes forestaus

Er Institut Cartografic proporcione eth materiau de besonh entad aguest projècte

Redaccion
BARCELONA

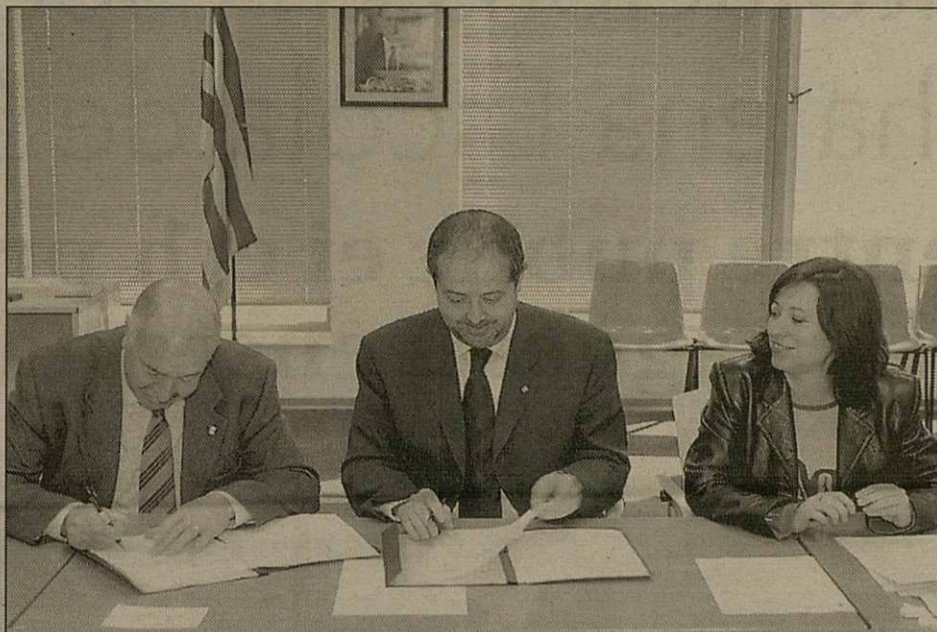
Diuendres passat en Barcelona, eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, e eth Conselhèr de Politica Territorià e Òbres Publiques, Felip Puig, signèren un convèni de collaboracion enter eth govèrn aranès e er ICC (Institut Cartografic de Catalonha) entara recuelhuda d'informacion e era realizacion d'un inventari de camins.

modèrna. Parallèlament, eth Conselh tanben receberà es especificacions tecnicas a utilizar e es elements a recuelher. Ath delà, er ICC participarà en seguiment des trabalhs de recèrca d'informacion e ena sua introduccion enes bases digitaus. A compdar d'ara, toti es camins ruraus e ramadèrs, atau coma pistes e camins forestaus dera Val d'Aran demoraràn

inventariats en ua basa de donades. Ei a d'ider, se delimitaràn, se mercaràn e se les balharà un nomenclator. Atau donques, se poderà saber en quin lòc son plaçats e quin ei eth sòn estat de conservacion. Segontes responsables deth Conselh "aguesti camins establiran un hilat forestau basic entath parçan per'mor que, per exemple, pòirà ajudar a localizar eth plaçament d'un huec forestau".

Eth Conselh Generau aportarà tot eth trabalh de camp

Entara elaboracion d'aguest inventari er Institut Cartografic liurarà, sense cap tipe de còst, ath Conselh Generau era ortofòto digitau de Catalonha 1:5.000, era basa topografica 1:5000 3D de Catalonha e era ortofòto digitau de Catalonha 1:25000 entad açò qu'ei ara Val d'Aran, atau coma totes es bases digitaus ena version més

Felip Puig e Carlos Barrera signèren aguest convengut de collaboracion

Agenda

EXPOSICIONS

Les
■ Exposicion de pintures sus Comenges dera colleccion Art Transfronterier ena sala der Ajuntament de Les. Dubèrta tot eth dia enquiath pròplèu 1 de mai.

Arties

■ Exposicion de "Bruisheria e objèctes estonants e fantastiques creatures" ena sala der Ajuntament d'Arties. Dubèrta enquia aguesta dimenjada.

■ Exposicion "Fauna Miaçada" ena sala d'exposicions dera glèisa de Sant Joan d'Arties. Dubèrta enquiath 23 de març, de dimars a dimenge, de 17 a 21 ores.

Betren

■ Exposicion "Nomades deth mon" sus era vida e cultura deth pòble Molgòl. Ena sala de Betren enquiath 27 d'Abriu toti es dies de 16 a 21 ores.

CONVOCATÒRIES Vielha

■ A compdar deth pròplèu mes de març, eth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran activarà ua bossa de trabalh entà joeni de 16 a 29 ans.

Servicis

CONSELH GENERAU	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÈS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 64 09 72
GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIÈRS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITAU VAL D'ARAN	973 64 00 06
BAQUÈIRA BERET	973 63 90 00
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈUS	973 64 09 12
NOTARIA	973 64 01 11
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
MUSÈU D'ARAN	973 64 18 15
AUÉ (REDACCION)	973 64 30 51
GRÈMI D'OSTALERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

Breus

Eth PP presente as sòns candidats en ues Jornades d'autogovèrn sus era Val d'Aran

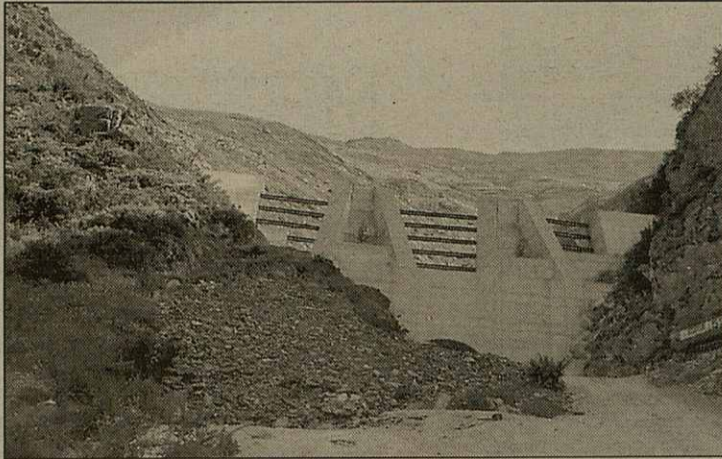
■ Eth president deth grop parlamentari deth PP, Alberto Fernández Díaz, s'ammassèc damb militants deth partit entà parlar d'ues Jornades d'autogovèrn sus era Val d'Aran. Fernández profitèc aguest acte entà presentar a Santiago Gimeno, coma candidat entà alcaldable deth PP en Vielha, e a Alfonso Ginés, coma candidat entath Conselh Generau, encara qu'eth PP a previst presentar listes en toti es municipis aranès. Eth portavotz deth grop popular ath Parlament de Catalonha expliquèc coma se posicionè eth partit en tèma deth traspàs de competències e rebrembèc qu'eth PP a estat un des màgers defensors der autogovèrn aranès e un des prumèrs que possèren era Lei d'Aran". Atau madeish, prepausèc ua modificacion en sistèma electorau deth Conselh entà arténher ua màger representativitat en parçan. Fernández Díaz didèc qu'era Val d'Aran s'a de hèr escotar tanben en Parlament" e, per açò, tanben hec ua peticion de compareishença deth Sindic en Parlament entà qu'aguest expause quines son es inquietuds e realitats des aranès".

Beret acuelh eth Campionat d'Espanha de luges damb cans ena nhèu

■ Eth plan de Beret acuelh pendent tota era dimenjada era celebracion dera Villau. edicion deth Campionat d'Espanha de luges damb gossets ena nhèu -Gran prèmi Affinity Advance- qu'organize era Reiau Federacion d'Espòrts d'luèrn e, per delegacion, era Federacion Catalana d'Espòrts d'luèrn. Un totau de 94 equipas participen en aguesta corsa enes diuerses categories.

ARTIES E GARÒS

Es malhums e restanques antilaueg an demostrat èster era melhor solucion Demanen a Madrid substituir era inversion de reforestacion peth plaçament d'aguesti sistèmes

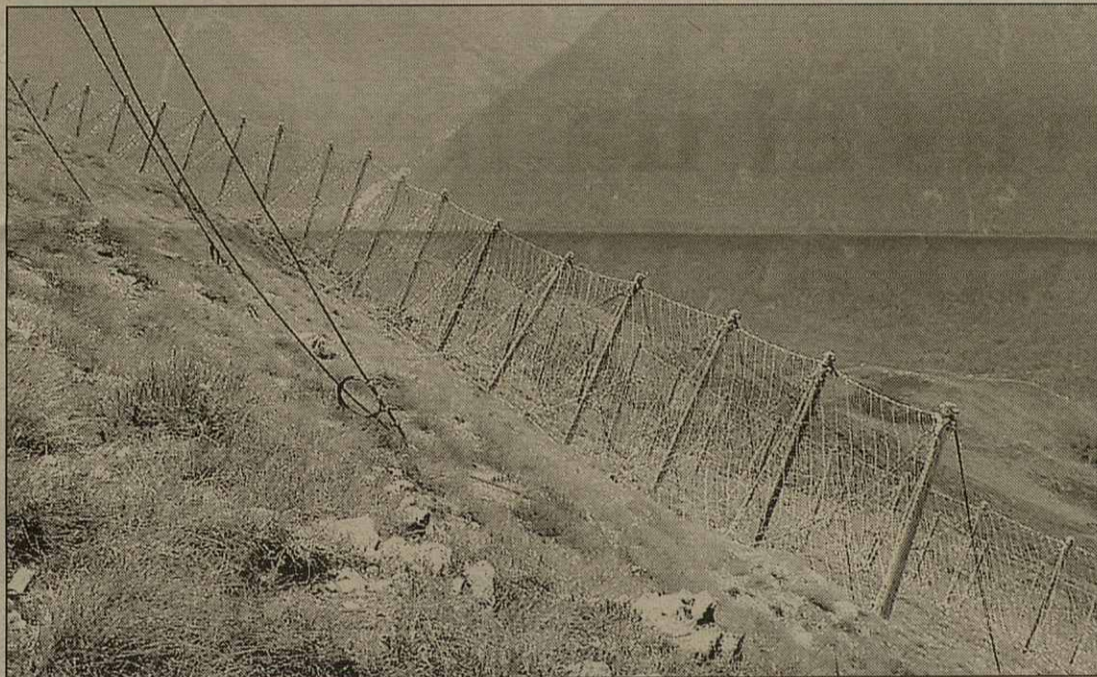
Aguesta ei era restanca antilauegi bastida en Garòs

Zòna reforestada ena montanha d'Arties

Victòria Garcia
Arties e Garòs

Sus es trabalhs realizadi en Aran entà previer lauegi, eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera, manifestèt qu'es mès efectius an estat es malhums de contencion e es restanques. Segontes Barrera "es plaçades enes montanhes de Garòs e Arties an estabilizat era nhèu e an esvitat que baishessen". Eth Conselh a demanat ara responsable de Conservación de la Naturaleza, era substitucion dera inversion entara reforestacion d'Arties e Garòs pera deth plaçament de nauj malhums. S'a demanat a Medi Ambient tanben un projecte que contemple plaçar aguesti hilat enes montanhes de Bossòst, Arties, Garòs e Pleta de Vaquèira.

Aguesti son es hilats metallics antilauegi d'Arties

CASTIÈRO

Era Còlha de Sta. Maria de Mijaran dauric er acte culturau

Eth Sarau Alcudienc barèc jotes e boleros tipics de Mallorca

Escambi culturau entre era Còlha de Mijaran e eth Sarau Alcudienc

V.G.
VIELHA

Era Còlha Sta. Maria de Mijaran e eth grop de dances de Mallorca,

Sarau Alcudienc, s'amassèren en un escambi culturau. Pendent tota era dimenjada andús grops realizèren desparières activitats.

Dimenge, celebrèren ena sala polivalenta de Vielha un hestivau de dances e musiques tradicionaus araneses e

malhorquines. Es Corbilhuèrs cantaires de Les tanben i participèren en tot acompanyar damb es cançons es balhs dera Còlha. Aguesti grops se coneisherèn ena Hèira de Manresa e siguec en seteme d'est'an passat quan auec lòc eth prumèr escambi en Mallorca.

Breus

Presenten en Barcelona eth libre "Contes d'Occitània"

■ Dimèrcles passat, David Grosclaude, President der Institut d'Estudis Occitans, e Anton M. Espadaler, professor de Filologia dera UB, presentèren en Barcelona "Contes d'Occitània". Aguest libre recuelh un totau de nauanta condes occitans revirats ath catalan peth sòn autor, Manel Zabala. En aguest amàs trobam títols coma "Sopa de Calhaus", conde Lengadocian de Bernat Contaïre, o "L'òme verd", conde gascon. Ath delà, tanben i trapam "Era sèrp que popaue dera vaca", conde tradicionau aranès.

Macias vesite Aran entà amassar-se damb CDA

■ Dimars passat, eth Secretari Generau adjunt de CiU, Pere Macias, vesitèc era sedença de CDA entà amassar-se damb er executiu deth partit e parlar sus es besonhs d'Aran, atau coma entà premanir es listes entàs eleccions de mai. Macias opinèt sus eth tèma deth pacte entre CDA e UDC ena Val d'Aran en tot expausar que se cercaràn es mecanismes entà colaborar damb es militants de UDC en Aran "per'mor que tanben formen part dera coalicion CiU".

Era CEC celèbre era 44au edicion dera CEC-Val d'Aran

■ Per cincau an consecutiù eth Centre Excursionista de Catalonha (CEC) organize, pendent aguesta dimenjada, era 44au edicion dera pròva CEC-Val d'Aran enes entorns dera estacion de Baquèira Beret, a on se i trasladèc en 1999 per rasons de seguretat. Enguan eth recorrut variarà un shinhau respècte as darrères edicions.

Aguesta fotografia, ena carretèra d'Arties, apertien ara celebracion de Magràs der an 1945

ALFREDO SALA (Casa Jansu)

Magràs ei ua hèsta alhocardida e escorrumflaira

Ena istòria dera Val d'Aran era hèsta de Magràs tanben i a estat presenta, trobam costums enes qu'intervien sonque pastors e que pòden rebrembar antiquas ceremònies e hèstes pròpies d'aguest estament. En pòble aranés de Canejan començauen Magràs eth primèr dia de hereuèr. Es pastors e joenessa, vestits de manèra plan estonanta, damb pèths de diuèrsi animaus, granes còrnes en cap, esqueres, tucs e esclafons hègen ua passavila peth pòble en tot sautar e barar. Botjauen es esqueres en tot hèr fòrça tapatge e tarrambòri. Aguest titàs grotesc ère aperat barbacàs e venguie a constituir era entrada o inauguracion deth Carnaval. Arrès se podie travestir abantes d'aguesta celebracion. Actualment encara se tien de forma simbòlica es barbacassi, gràcies ara celebracion de Magràs enes estudis. Quauqui mainatges se travestissen de barbacassi e se passegen per tot eth pòble amassa damb es sòns companhs, tanben titassi. Posteriorament,

Victòria Garcia
Vielha (CASTIÈRO)

Eth Barbacàs representau era entrada o inauguracion des hèstes de Magràs e arrès podie travestir-se abantes d'aguesta alhocardida celebracion

toti amassa cremen eth pipòt que represente a Magràs e mingen chicolate damb còca. Mès, Carnaval ei ua escorrumflaira celebracion qu'abantes

dera quaresme cristiana permet ara gent trincar es canons moraus en tot travestir-se. En generau se celèbre pendent es tres dies anteriors ath dimèrcles de cendre, qu'ei quan comence era quaresme en calendari cristian. Se supause qu'era paraula carnaval proven deth latin medievau "carnelevarium" que signifie "trèir era carn" e hè referència ara proibicion religiosa de consum de carn pendent es quaranta dies de quaresme. Cau rebrembar qu'es ancessors mès antics sigueren es hèstes coneishudes coma "Bacanales" (en onor a Baco, diu deth vin) e es "Saturnalias" (a Saturno, diu deth semiat e dera cuelheta), atau coma hestègi que se hègen en Grècia e Roma ena primauera e en an nau. Maugrat qu'era Edat Mieja siguec tant inflexible ath dejun, abstinències e quaresmes e acaçau a qui non respectau es normes religioses, era hèsta de Magràs reneish e contunhe era tradicion enquias nòsti dies en fòrça endrets deth mon.

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

Terror d'Estat

Me repugne era violència d'ETA e la condemni totaument. Tanben era der Estat. Sò contra eth terror e contra eth terrorisme vengue d'a on vengue. Mès, veigui damb simpatia eth procès d'auto-determinacion basc e senti solidaritat damb es grèus persecucions qu'encara patís. Era criminalizacion de tot aquerò qu'ei basc me semble tanben ua forma de terror. "Aucitzles a toti e que Diu escuelhe as sòns" ordenau eth terrorista Simon de Montfort en 1209 en Bessiers. Coma non podie trigar es Catars des que non n'èren, era solucion siguec eliminàc tot e repoblar eth territòri. Hec çò de madeish en Marmanda e en d'aites ciutats. Aquerò qu'ei basc non ei dolent pera existència d'ETA. Eth tancaament deth diari "Egunkaria", eth solet diari en lengua basca, ei un acte de terror contra tot lo qu'ei basc, contra era democràcia e contra era cultura universau.

Eth jutge Del Olmo se deishèc elaborar era documentacion contra Egunkaria peth Ministèri der Interior en un clar acte d'atemptat contra era separacion de poders en qué s'a de fundamentar era democràcia.

En França ei semblant. Eth Conselh der Audiovisuau, presidit per Dominique Baudis, antioccitan e excalde de Tolosa, a denegat era freqüència a Ràdio Lengua d'Òc ena zòna de Montpelhièr. Ràdio Lengua d'Òc ei un projècte solid emparat en d'aiti territòris, que presente un punt d'enguarda particular en lengua occitana. França reprimís identitats e non pòden allegar persecucion d'ETA. Sò segur qu'era conviccion e era movilizacion ciutadana ateneràn que se mantengue un diari en euskera e ua ràdio en occitan. Encara qu'es Estats non volguen.

DAMB ERA COLLABORACION DETH DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA DERA GENERALITAT DE CATALUNYA E DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

